

OULU HANGASKANGAS

Varhaismetallikautisia polttohautauslöytöjä, jotka kaivettiin 18.-22.5.1998 Oulun Pikkaralan kylän Hangaskankaalla sijaitsevasta hautauksesta.

Kaivauksen toteutti prof. Milton Nunezin johtaman Oulun yliopiston yleisen arkeologian oppiaineen kaivausryhmä kenttäjohtajanaan FL Aulis Forss.

Diario. 3.2.1999. Ks. A. Forssin ja Olavi Tuovisen kaivauskertomus Oulun yliopiston arkeologian laboratoriossa. Kopio arkeologian osaston topografisessa arkistossa. Luett. Aulis Forss ja Olavi Tuovinen. Piirrookset Jari Heinonen ja Olavi Tuovinen, mittasuhte 1:1.

Ruutu 12/12

1. krs.

1. Palanutta luuta, 0,2 g.

Ruutu 12/14

1. krs.

2. Palanutta luuta, 2,1 g.

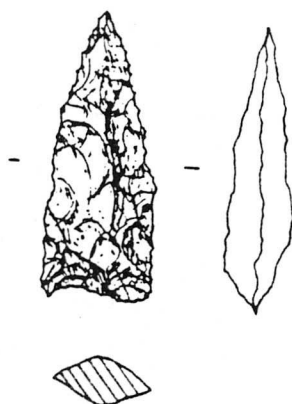
Ruutu 12/16

1. krs.

3. Tasakantainen nuolenkärki

vihreäkiveä (emäksistä vulkaniittistä metabasalttia), pit. 35 mm, Leveys kannasta 10 mm, paksuus kannasta 8 mm, paino 5,2 g. $x = 12,75$, $y = 17,65$, $z = 159$.

OULU HANGASKANGAS

4. Katkelma koristellusta luuesineestä, 0,26 g.
5. Palanutta luuta, 8,56 g.
6. Keramiikan palanen, 0,20 g. Jälkiä orgaanisesta sekoitteesta.
7. Hiilen palanen, 0,05 g.

Ruutu 14/12

1. krs.
8. Palanutta luuta, 1,9 g.

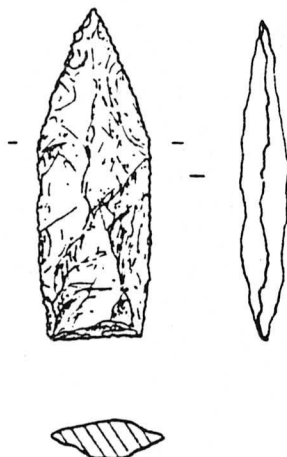
Ruutu 14/14

1. krs.
9. Luuesineen katkelmia, 7,28 g.
10. Palanutta luuta, 61,30 g.
11. Rapautuneen kiilleliuskeen palanen, poimun kärki, 71,80 g.

12. Palaneen luunuolen kärkiosa
4-särmäiseksi työstetty, pit. 20 mm, paino
 $x=15,20, y=15,30, z=160$.

13. Palaneen luunuolen kärkiosa
4-särmäiseksi työstetty, pit. 20 mm, paino 0,49 g.
 $x=14,70, y=15,75, z=163$.

14. Tasakantainen nuolenkärki
kvartssia, pit. 40 mm, suurin leveys 15 mm, kannan
leveys 12 mm, paino 4,45 g. $x=14,70, y=15,10, z=165$.

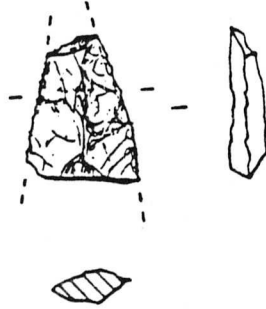

15. Hiekkakiven kappale, 30 x 15 x 5 mm,
paino 9,75 g.

16. Palaneita hampaan kappaleita 7 kpl, 0,46 g.

17. Kiilleliuskeen kappaleita, 5 kpl, 4,65 g.

18. Tasakantaisen nuolenkärjen katkelma
diabaasia, metabasalttia tai tuffiittiliusketta, pinta
patinoitunut kuumuudessa kiiltäväksi, pit. 16 mm,
suurin leveys 15 mm, paks. 2-4 mm, $x=$
 $15,15, y=15,30, z=160$, paino 1,40 g.

19. Palaneiden luuesineiden katkelmia, 9,13 g.

2. krs.

20. Palanutta luuta, 51,86 g.

21. Kvartsin kappale, 9,18 g.

22. Kiilleliuskeen palasia 10 kpl,
15,16 g.

3. krs.

23. Palanutta luuta, 0,24 g.

Ruutu 14/16

1.krs.

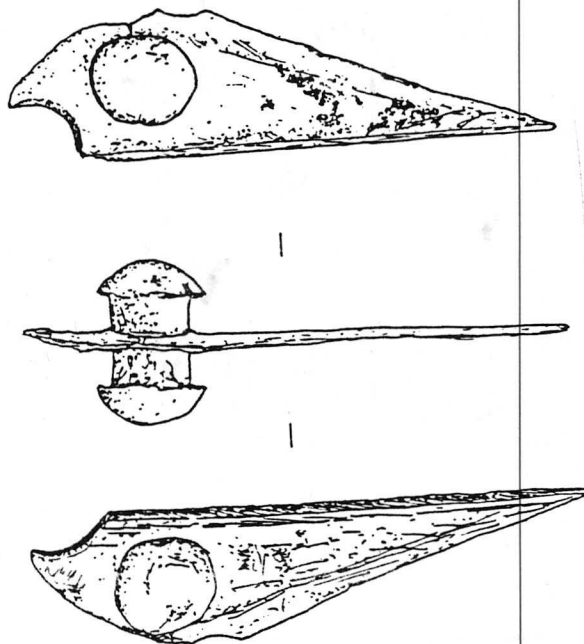
24. Palaneiden luuesineiden katkelmia, 2,30 g.

25. Palanutta luuta, 16,38 g.

26. Palaneen luuesineen katkelma. Koristeltu, 0,28 g.

27. Kvartsi-iskos, 0,4 g. (ruudusta 15/16)

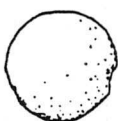
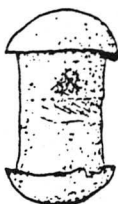
28. Palaneita hampaan palasia 4 kpl, 0,21 g.
29. Palaneita luuesineiden katkelmia, 0,82 g.
30. Palanutta luuta, 9,87 g.
- 31 a. Palaneiden luuesineiden katkelmia, 3,99 g.
- 31 b. Palaneen hampaan kappale, paino 0,3 g.
32. Pronssiesineestä leikattu toiseen päähän kärjekkäästi kapeneva katkelma, jonka levenevässä, pyöreästi kaartuvassa päässä pronssiniitti sekä reunassa osa niitin reikää. Ohutta 1,5 mm:n paksuista pronssilevyä, jonka pituus 71 mm ja suurin leveys 18 mm. Niitin pit. 23 mm, varren halk. 10 mm, kannan hal. 13-14 mm. Katkelman kokonaispaino 21,89 g. $x = 15,15$, $y = 16,50$, $z = 156$.

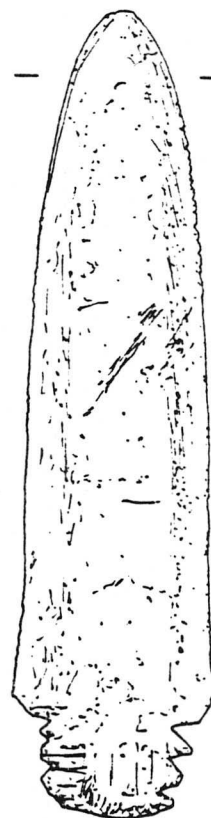
2. krs.

33. Palanutta luuta, 27,20 g.

34. Niitti, pronssia, pit. 22 mm, varren halk. 11 mm, kannan halk. 15 mm, paino 23,11 g. $x = 14,25$, $y = 16,35$, $z = 166$.

35. Kaksiteräinen pronssikärki, ohutta pronssipeltiä, terän kärki suiponpyöreä, toinen teristä osin hammastettu. Kärki levenee hieman kantaosastaan. Kärjen lyhyessä, kavennetussa kiinnitysosassa molemmilla puolilla kolme lovea. Kärjen kokonaispituus 107 mm, suurin leveys keskeltä 26,5 mm, terän paksuus 2,2 mm, kannan paksuus 2,8 mm, paino 27,6 g. $x = 15,25$, $y = 16,50$, $z = 166$

36. Hiilenpaloja 4 kpl, 0,23 g.

3. krs.

37. Kiven palanen, harmaan vaaleata hiekkasavipitoista kiveä. Paino 0,9 g.

38. Palanut luunpala, 0,19 g.

Ruutu 16/12

1. krs.

39. Palanutta luuta, 0,25 g.

Ruutu 16/14

1. krs.

40. Palaneita luuesineiden katkelmia, 15,65 g.

41. Palaneita hampaiden kappaleita, 0,54 g.

42. Palaneita luita, 114,93 g.

43. Kvartsin palasia 4 kpl, 25,35 g.

2. krs.

44. Palaneita hampaiden osia, 0,18 g.

45. Palanutta luuta, 25,57 g.

Ruutu 16/16

1. krs.

46. Palaneita hampaita ja niiden osia, 2,07 g.

47. Palaneen luuesineen katkelmia 2 kpl. Molemmissa siksak-aiheista uurrekoristelua, 0,64 g. $x = 16,15$, $y = 16,50$, $z = 153$.
Ks. nro 87 kuva.

48. Palaneita luuesineiden katkelmia 3 kpl. Yhdessä siksak-verkkoaiheista uurrekoristelua, $x = 17,00$, $y = 16,40$, $z = 153$. Yhden murusen paino 0,2 g.
Ks. nro 87 kuva.

49. Palaneen luuesineen katkelmia, 5,40 g.

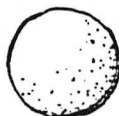
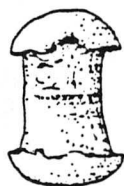
50. Palanutta luuta, 88,66 g.

51. Kiilleliuskeen palasia, 33,47 g.

52. Kalkkipitoisen kiven kappaleita 2 kpl, 8,62 g.

53. Kvartsi-iskoksia 2 kpl, 3,60 g.

54. Pronssiniitti, pituus 24 mm, varren halk. 11 mm, kannan halk. 14 mm, paino 20,13 g. $x = 16,17$, $y = 16,45$, $z = 163$.

2. krs.

55. Palaneita hampaiden kappaleita, 0,06 g.

56. Palaneiden luuesineiden katkelmia, joissa siksak- ja uurreviivakoristelua, 15,88 g.
Ks. nro 87 kuva.

57. Palaneiden luuesineiden katkelmia 2 kpl, 0,50 g, (ruutu 17/16)

58. Palanutta luuta, 87,16 g.

59. Kiilleliuskeen palasia, 12,71 g.

60. Kvartsin kappaleita, 2 kpl, paino 3,9 g.

3. krs.

61. Palanutta luuta, 0,52 g.

4. krs.

62. Palaneiden luuesineiden katkelmia 2 kpl, 0,49 g.

63. Palanutta luuta, 2,50 g.

Ruutu 18/14**1. krs.**

64. Palanutta luuta, 2,83 g.

65. Palaneiden luuesineiden katkelmia 3 kpl, 0,67 g.

66. Palanutta luuta, 2,77 g.

67. Palanutta luuta 1,53 g.

2. krs.

68. Palanutta luuta 1,27 g. (ruutu 19/17)

69. Palanutta luuta, 5,37 g. (ruutu 19/16)

Ruutu 20/14**1. krs.**

70. Palanutta luuta, 0,66 g.

71. Kiilleliuskeen palasia, 16,30 g.

Ruutu 20/16**1. krs**

72. Palanutta luuta, 0,50 g.

73. Palaneen luuesineen (?) katkelma, 0,18 g.

Ruutu16/18

1. krs.

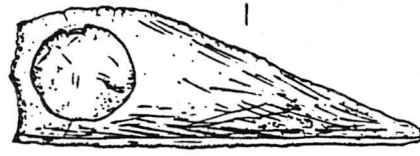
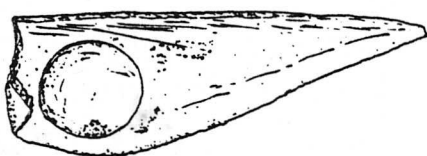
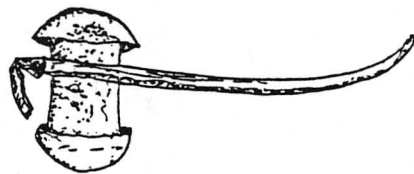
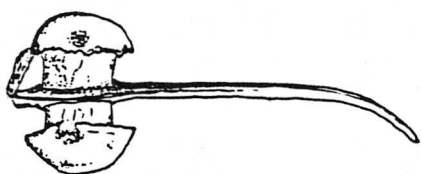
74. Palanutta luuta, 0,11 g. x = 16,60, y = 18,30, z = 144

75. Palanutta luuta, 0,10 g. x = 16,50, y = 18,20, z = 144

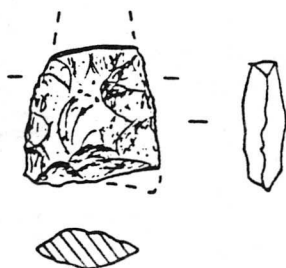
76. Palanutta luuta, 0,39 g. x = 16,50, y = 18,20, z = 146

TUTKIMUSALUEELTA VUONNA 1997, ENNEN
KAIVAUKSIA TALTEENOTETTUJA, OULUN
YLIOPISTON ARKEOLOGIAN LABORATORIOON
TOIMITETTUJA LÖYTÖJÄ:

77. Pronssiesineestä leikattu toiseen päähän
kärjekkäästi kapeneva ja kärjestään loivasti taivutettu
katkelma. Levenevässä, pyöreästi kaartuvassa päässä
pronssiniitti ja sen lähellä osin jyrkästi taivutetun toisen
niitinreijän reunaa. Ohutta 1,5 mm:n paksuista
pronssilevyä, jonka pituus 55 mm ja suurin leveys 18
mm. Niitin pit. 21 mm, varren halk. 10 mm.
Kokonaispaino 22,36 g. Löydetty kesällä 1997 hiekan
pinnasta kaivauksessa 1998 löydetyn vastavanlaisen
pronssikatkelman lähetyviltä.

78. Tasakantaisen nuolenkärjen katkelma
kvartsia, pit. 16 mm, lev. 12-18 mm, paks. 4 mm, paino

79. Palanutta luuta, 1,86 g.

80. Palaneen luuesineen (?) katkelma, pit. 10 mm,
paino, 0,27 g.

81. Palanutta luuta, 132,31 g.

82. Palanut hammas ja hampaiden osia, 1,03 g.

83. Palaneiden luuesineiden katkelmia, 8,68 g.

84. Palaneiden luuesineiden katkelmia, 4,45 g.

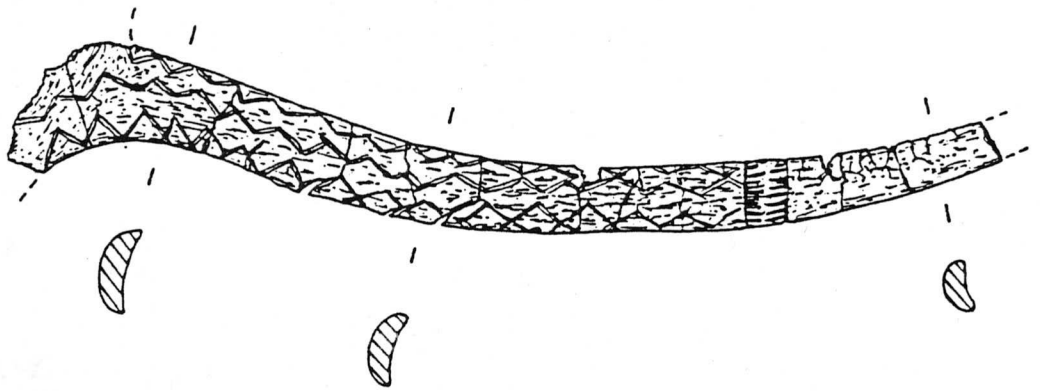
85. Palanutta luuta, 3,74 g.

86. Palanutta luuta, 11,10 g.

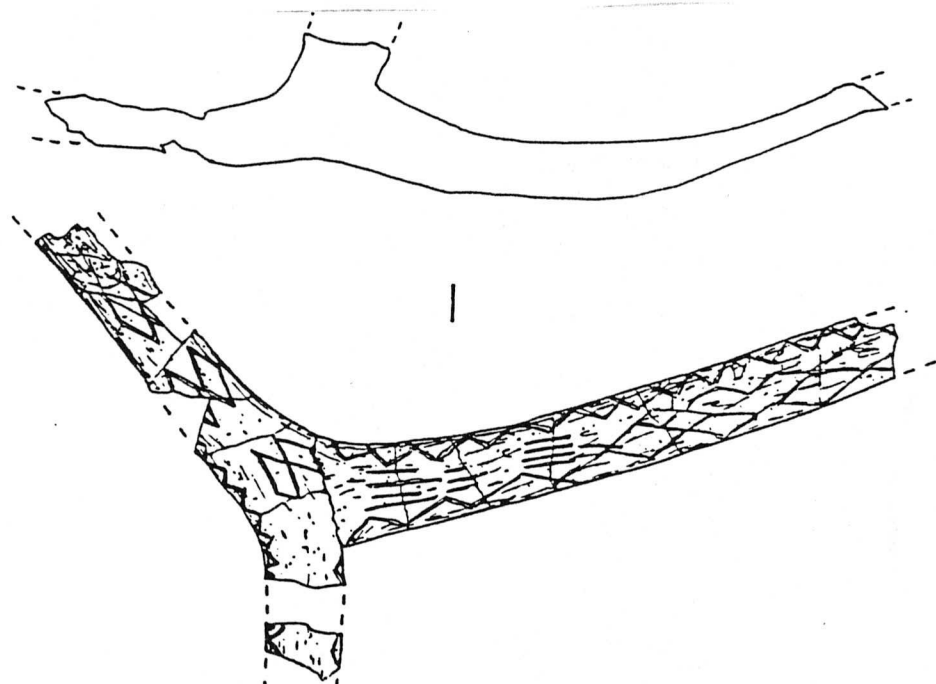
Jälkityövaiheessa Oulun yliopiston arkeologian laboratoriossa löytö-aineistosta erotettuja, esineiksi ja niiden katkelmiksi tunnistettuja, osin yhteenliimattuja luita:

87. Palaneiden luuesinneiden katkelmia 7 kpl siksak- ja uurreviivakoristeisia, joista 4 kpl yhteenliimattu, yhteispaino 12,3 g.

a. Pituus 134 mm, leveys 6-13,5 mm, keskimääräinen leveys 7-11 mm, keskimääräinen paksuus 3 mm, paino 4,8 g.

b. Pituus 105 mm, leveys 4-19 mm, keskimääräinen leveys 9-10 mm, paksuus 2-4 mm, keskimääräinen paksuus 3 mm, paino 5,2 g.

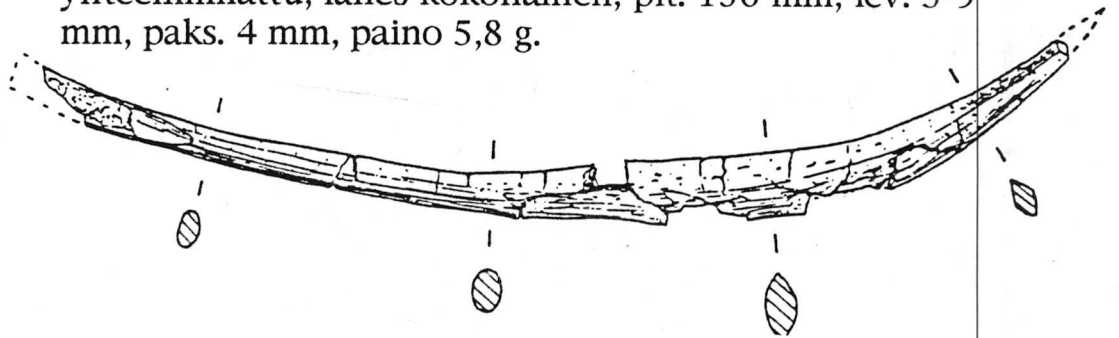

c. Pituus 47,5 mm, leveys 5-8 mm, paksuus 2-3 mm, paino 1,1 g.

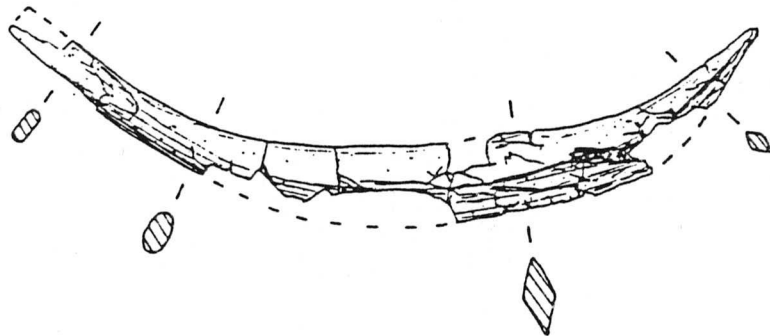

d. Loput kuvioitujen luuesineiden katkelmat 5 kpl, paino 1,2 g.

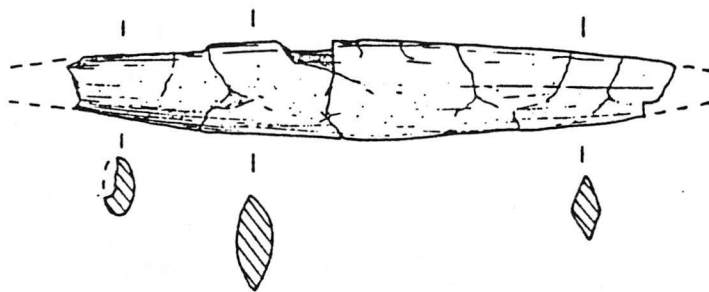
88. Palanut luunuoli
yhteenliimattu, lähes kokonainen, pit. 136 mm, lev. 5-9
mm, paks. 4 mm, paino 5,8 g.

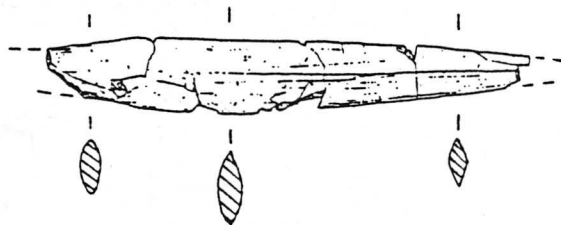
89. Palanut luunuoli
yhteenliimattu, kärki- ja kantaosaa puuttuu, käyrästynyt
kuumuudessa. Pit. 99 mm, lev. 5-11 mm, paks. 4,5 mm,
paino 4,1 g.

90. Palanut luunuoli
yhteenliimattu, kärki- ja kantaosa puuttuvat, pit. 79
mm, suurin lev. 12 mm, paks. 3,5 mm, paino 4,1 g.

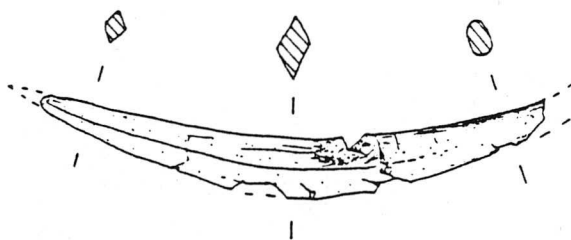

91. Palanut luunuoli
kanta- ja kärkiosat puuttuvat, pit 65 mm, suurin leveys
11 mm, suurin paks. 3,5 mm, paino 3,8 g.

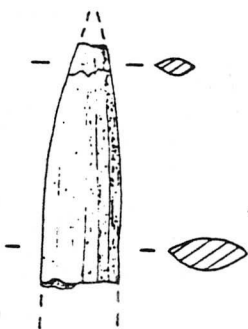
92. Palaneen luunuolen katkelma
yhteenliimattu, katkelma nuolen keskiosasta, pit. 58
mm, lev. 11-14 mm, paks. 3,5 mm, paino 2,5 g.

93. Palaneen luunuolen katkelma
yhteenliimattu, kärkiosa lähes eheä, kantaosa puuttuu,
pit. 68 mm, suurin leveys 8 mm, paks. 4 mm,
paino 2,9 g.

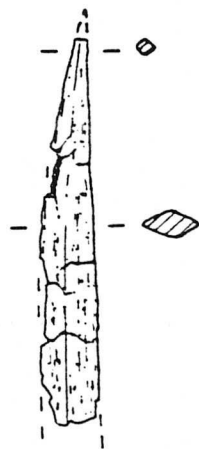

94. Palaneen luuesineen, mahdollisesti luunuolen katkelma, yhteenliimattu, kärki- ja kantaosa puuttuvat, pit. 43 mm, lev. 6-9 mm, paks. 5 mm, paino 2,1 g.

95. Palaneen luunuolen kärkikatkelma yhteenliimattu, kärjen pää puuttuu, pit. 31 mm, suurin lev. 11 mm, paks. 5 mm, paino 1,8 g.

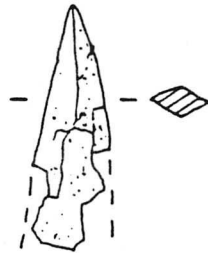

96. Palaneen luunuolen kärkikatkelma yhteenliimattu, pit. 50 mm, suurin lev. 8 mm, suurin paksuus 4 mm, paino 1,6 g.

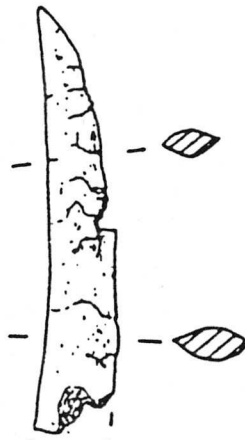

97. Palaneen luunuolen kärkikatkelma
yhteenliimattu, pit. 48 mm, suurin lev. noin 10 mm,
paks. 3,5 mm, paino 1,5 g.

98. Palaneen luunuolen kärkikatkelma
pit. 31 mm, paks. 4 mm, paino 0,9 g.

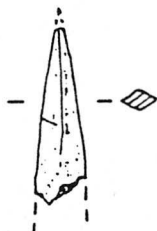

99. Palaneen luunuolen kärkikatkelma
yhteenliimattu, pit. 58 mm, paks. 3 mm, paino 1,6 g.

100. Palaneen luunuolen katkelma
yhteenliimattu, pit. 38 mm, paks. 3,5 mm, paino 1,1 g.

101. Palaneen luunuolen kärkikatkelma
pit. 22 mm, suurin lev. 6,5 mm, suurin paks. 3,5 mm,
paino 0,4 g.

102. Palaneen luunuolen katkelma
yhteenliimattu kannan ja kärjen välinen katkelma, pit.
59 mm, lev. 11 mm, paks. 4 mm, paino 2,9 g.

103. Palaneen luunuolen kantakatkelma
yhteenliimattu, pit. 55 mm, lev. 10,5 mm, paks. 4 mm,
paino 2,1 g.

104. Palaneen luunuolen katkelma
pit. 26 mm, lev. 13 mm, paks. 5 mm, paino 1,8 g.

105. Palaneen luunuolen katkelma
yhteenliimattu, pit. 29 mm, lev. 12 mm, paks. 4 mm,
paino 0,9 g.

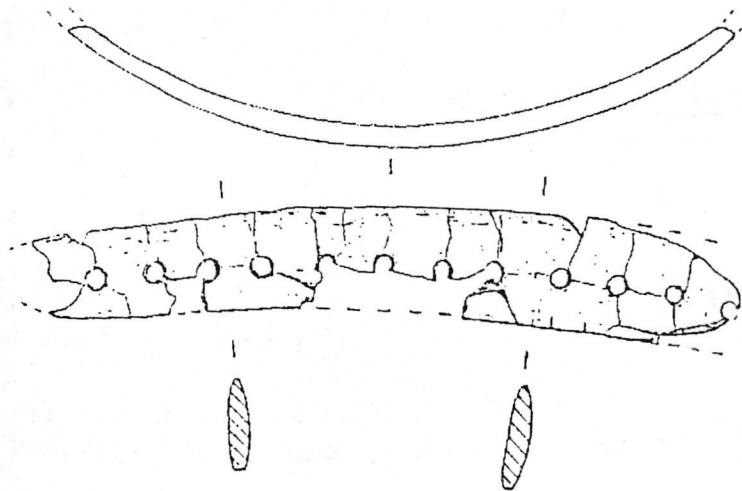
106. Palaneen luunuolen katkelma
pit. 16 mm, lev. 8-9 mm, paks. 5 mm, paino 0,9 g.

107. Palaneen luunuolen katkelma
pit. 15 mm, lev. 9 mm, paks. 4 mm, paino 0,7 g.

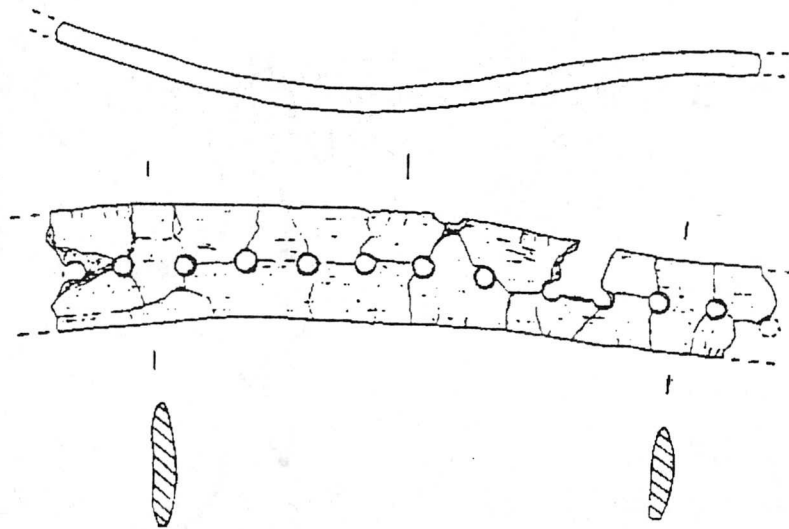
108. Palaneen luunuolen katkelma
pit. 15 mm, lev. 9 mm, paks. 4 mm, paino 0,4 g.

109. Palaneen luunuolen katkelma
pit. 25,5 mm, lev. 7 mm, paks. 3 mm, paino 0,6 g.
110. Palaneen luunuolen yhteenliimattu kantakatkelma,
pit. 76 mm, halk. 4-7 mm, paino 3,1 g.
Liittyy nro 113.
Lisäksi katkelma, koko 15 x 6 x 5,5 mm, paino 0,5 g.
111. Palaneen luunuolen yhteenliimattu kantakatkelma,
pit. 38 mm, lev. 5-8 mm, paks. 4 mm, paino 1,5 g.
112. Palaneen luunuolen yhteenliimattu katkelma, pit.
35 mm, lev. 4-8 mm, paks. 4-6 mm, paino 1,5 g. Lisäksi
toinen katkelma, koko 15 x 5-6,5 x 3-5 mm, paino 0,5 g.
Lisäksi luunsiruja, paino 0,2 g.
113. Palaneen sarviesineen (?) katkelma
pit. 29,5 mm, lev. 7-9 mm, paks. 6 mm, paino, 2,0 g.
114. Palaneen luunuolen yhteenliimatun katkelman
reunaosa, pit. 40,5 mm, paks. 3,5 mm, paino 1,0 g.
115. Palaneen luunuolen kantakatkelma
pit. 45 mm, lev. 5-6 mm, paks. 1-4 mm, paino 1,3 g.
116. Palaneen luunuolen yhteenliimattu kantakatkelma,
pit. 42 mm, lev. 5-8 mm, paks. 1,5-5 mm, paino 1,4 g.
117. Palaneen luunuolen kantakatkelma
pit. 43 mm, lev. 5-6 mm, paks. 1-5 mm, paino 1,7 g.
118. Palaneen luunuolen kantakatkelma
pit. 51 mm, lev. 5,5 mm, paks. 2-4 mm, paino 1,7 g.
119. Palaneen luunuolen kantakatkelma
pit. 45 mm, lev. 5,5 mm, paks. 2-5 mm, paino 1,8 g.

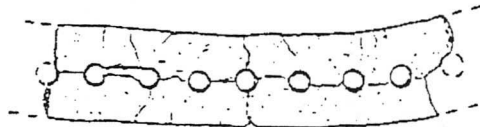
120. Palaneen luunuolen kantakatkkelma
pit. 22 mm, lev. 6 mm, paks. 1-3 mm, paino 0,5 g.
121. Palaneen luunuolen kantakatkkelma
pit. 12 mm, lev. 5,5-6 mm, paks. 2-3,5 mm, paino 0,31 g.
122. Palaneiden luunuolten katkkelmia ja lohelmia, joista
muutama pyöreämuotoinen katkkelma, paino 11,66 g.
123. Palaneen luunuolen katkkelma
yhteenliimattu, pit. 45 mm, lev. 5-8 mm, paks. 5-6 mm,
paino 4,9 g.
124. Palaneen luuesineen katkkelma
reijitetty, yhteenliimattu kappale, pit. 95 mm, lev. 11-15
mm, paks. 4 mm, reikien halk. 2 mm, paino 4,1 g.

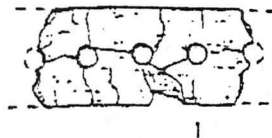
125. Palaneen luuesineen katkelma
reijitetty, yhteenliimattu kappale, pit. 102 mm, lev. 13-
17 mm, paks. 3-4,5 mm, paino 5,2 g.

126. Palaneen luuesineen katkelma
yhteenliimattu, pit. 58 mm, lev. 13,5 mm, reikien halk.
2,5 mm, paino 2,8 g.

127. Palaneen luuesineen katkelma
reijitetty, yhteenliimattu kappale, pit. 30 mm, lev. 13
mm, paks. 3,5 mm, reikien halk. 3 mm, paino 1,5 g

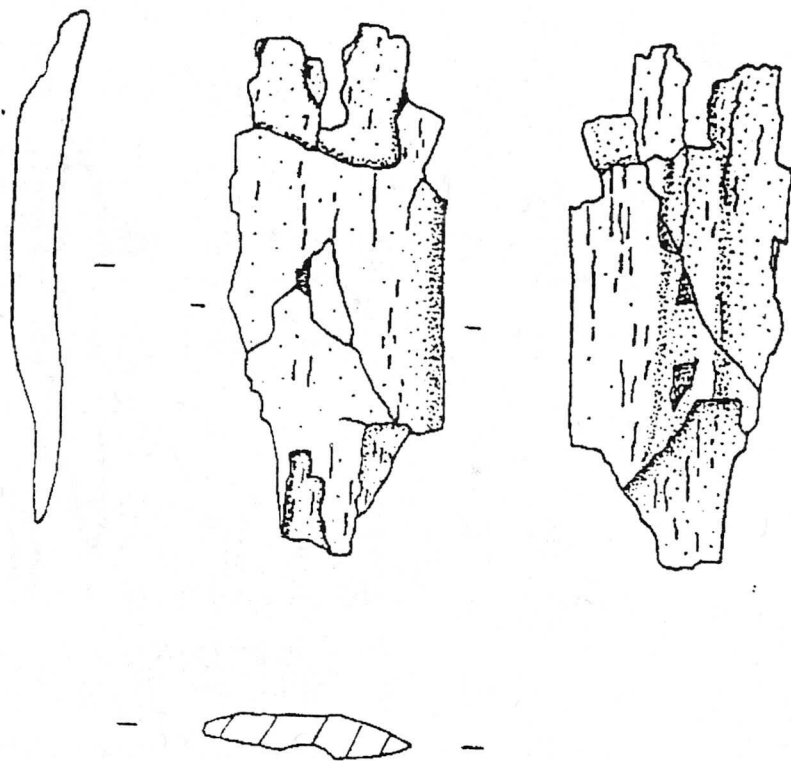

128. Palaneen luuesineen katkelma
reijitetty, pit. 28 mm, lev. 13 mm, paks. 3,5 mm, reikien
halk. 2,5 mm, paino 1,0 g.

129. Palaneiden luuesineiden lohelmia, paino 12,65 g.

130. Työstetyn luuesineen, mahdollisesti luukeihäänkärjen tai luuharppuunan fragmentti. Mahdollisesti hirvieläimen putkiluuta. Lehdenomainen, poikkileikkaus elliptinen, kärki ja osa kantaa puuttuu. Toinen puoli reunasta ja kannasta murtunut. Pit. 72 mm, lev. 31 mm, paks. 5,5-6,5 mm. Säilyneen teräosan pit. 31 mm, työstetyn kantaosan pit. 19 mm, lev. 19 mm, paks. 4,5 mm. Paino 12,5g.

131. Mahdollisen luuesineen katkelma, yhteenliimattu, pit. 32 mm, lev. 16 mm, paino 2,6 g.

132. Palanut peuransarven (?) pää, pit. 76 mm, lev. 8 - 11 mm, paks. 6 mm, paino 4,5 g

133. Kiilleliuskeen kappaleita 8 kpl, paino 97,8 g.

134. Kiilleliuskelaatta, muskoviittiliusketta, väri vaihtelee kuparinruskeasta hopean harmaaseen, palon jälkiä molemmin puolin.
Yhteenliimattu halkeilleista ja lohjenneista kappaleista, pit. 40 cm, lev. 25 cm, paks. n. 9 cm.

Kaivauksen jälkeen vuosina 1999-2001 paikalta pintapoimintoina löytynyttä materiaalia:

135. Palanut hampaan katkelma, paino 0,1 g.

136. Palanut hampaan katkelma, paino 0,1 g.

137. Palaneen luunuolen katkelma, pit. 7 mm, paks. 4 mm, lev. 6 mm, paino 0,2 g.

138. Palanut reijitetyn luuesineen katkelma, pit. 10 mm, lev. 7 mm, paks. 3 mm, reijän halk. 2,5-3 mm, paino 0,2 g.

139. Palanutta luuta, paino 15,5 g.